WIKIPEDIA

Oneidan kieli

Oneidan kieli (oneidaksi *OnʌyotaʔaːkA*, "pystyn kiven kansa") on irokeeseihin kuuluvien oneidojen puhuma irokeesikieli. Kieltä puhutaan Yhdysvaltain New Yorkin ja Wisconsinin osavaltiossa sekä Kanadan Ontarion provinssissa. Kieli on äärimmäisen uhanalainen: Ethnologue raportoi 67 puhujasta, joista 55 asuu Kanadassa ja 12 Yhdysvalloissa. Kaikki puhujat ovat vanhuksia ja puhujamäärä vähenee nopeasti; lisäksi kaikki kielen puhujat osaavat myös englantia. Kieli on kuolemaisillaan sukupuuttoon, mutta on perustettu erilaisia hankkeita sen elvyttämiseksi.

Kielellä ei ole vähäisen puhujamääränsä vuoksi juurikaan sisäisiä murre-eroja.

Oneidan kieli	
Oma nimi	*OnʌyotaʔaːkA*
Tiedot	
Alue	New York, Yhdysvallat Ontario, Kanada
Puhujia	67
Sija	ei sadan suurimman joukossa
Kirjaimisto	latinalainen
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	irokeesikielet
Kieliryhmä	pohjoiset irokeesikielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	—
ISO 639-2	—
ISO 639-3	one (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=one)
	Ohje

Sisällysluettelo

Fonologia

Morfologia

Aakkoset

Numerot yhdestä kymmeneen

Fonologia

Oneidan kielessä on kuusi vokaalifoneemia: tavalliset /i/, /e/, /o/, /a/ sekä nasaaliset /ũ/ (kirjoituksessa ⟨u⟩) ja /ə̃/ (kirjoituksessa ⟨ʌ⟩). Kielessä on myös useita diftongeja. Konsonanttifoneemeja on 11; kielen erikoisuus on bilabiaalisten foneemien (m, p) puuttuminen.

Morfologia

Muiden irokeesikielten tavoin oneida on polysynteettinen ja agglutinoiva kieli.

Aakkoset

Aakkoset (Ontario)

a	e	h	i	k	l	n	o	s	t	u	w	y	ʼ	ʌ

Numerot yhdestä kymmeneen

- 1 — úskah
- 2 — téken
- 3 — áhsʌ
- 4 — kayé
- 5 — wisk
- 6 — yá•yahk
- 7 — tsya•ták
- 8 — téklu ˀ
- 9 — wá•tlu
- 10 — oye•lí

n • k • m (https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Malline:Irokeesikielet&action=edit)

Irokeesikielet

Pohjoiset	cayuga · erie · mohawk · neutral huron · nottoway · oneida · onondaga · seneca · susquehannock · tuscarora · wenrohronon · wyandot
Eteläiset	cherokee
Luokittelemattomat	laurentian
Kantakieli	kantairokeesi